

EESTI KORRESPONDENTSINSTITUUT.

EESTI KEELE KURSUS

Õppekiri nr. 3

Koostanud Kristjan Meikup.

16

h märkimisest võõrsönu.

h märkimisel võõrsönu esineb erinevusi, seepärast pandagu tähele järgmist:

- 1). lühikese vokaali kõrval märgime hh, näit.: mehhanism, epohh, almanahh, psühholoogia, psühholoog, psühholoogiline, mahhinatsioon, psühhoos, psühhiaatria jt.;
- 2). pika vokaali või konsonandi kõrval h näit.: mehaanik, mehaaniline, mehaanika, psüühika, psüühiline, arhiiv, arhivaar, arhitekt, arhitektuur, tehnik, melanhoolia, melanhoolik, melanhoolne jt.

Harjutus nr. 1.

Kirjuta kriipsu asemele h või hh !

Te-nilise instituudi või te-nikumi lõpetajaid nimetati Eestis te-nikuiks. Pärsia valitsejat ja ka malemängu nimetatakse sa-iks. Psü-oloog ja psü-iaater peavad olema tuttavad psüü-iliste nähtustega. Tse-id elavad peamiselt Tse-oslovakias. Inimese hingeelu nimetatakse ka psüü-ikaks. Ta toimis me-aaniliselt. Me-aanika on osa füüsikast. Ta töötab peenme-aanikuna. Anar-ist ei tunnista mingit seadust ega korda. Ar-eoloogia on muinasteadus. Sa-ariin on su-kru aseaine ehk surrogaat. Äratuskella me-anism on rikkis. Arhitekt on õppinud ar-itektuuri. Almana- on mingi koguteos või valimik, epo- on aga ajajärk.

Märkus! Hoiduda rootsilise märkimisviisi (- k -) eest!

17

ja-, jä-, sõna algul.

Eesti ühis- ehk kõnekeeles on sõnaalguline ja, jä- vördlemisi laialt ebakindel ja köikuv, seepärast pole vist üleliigne siingi mõni selgitav sõna kirjakeele seisukohalt, kus

see siiski üht- või teistviisi on kindlaks määratud ja fikseeritud.

ja- : jabur, jaburdama, jagu, jagama, jagunema, jagelema, jamama (=liitma, ühendama), jant, janu, janunema, janutama, jaksama.

jä- : jäma, jämama, jändama, jändrik, jänu, jätk, jätkama, jätkuma.

Harjutus nr. 2.

Kirjuta kriipsu asemel kas a või ä !

J-ndrikku kändu on raske lõhkuda. Poolelijääenud tööd võib hiljem j-tkata. J-ma ja j-mama on umbes sama mis loba ja lobisema. J-gamine on aritmeetiline tehe. Arv, mida j-gatakse, on j-gatav, kuid arv, millele j-gatakse, on j-gaja. Ära j-nda ! J-nt on tühine, sisutu näidend. J-nusel inimesel on j-nu. J-tku leivale! Kaua ei j-ksa keegi oodata. J-gelemine tähendab väikest tülitsemist või riidu, j-burdamine - tühja lobisemist. J-nn, jäid j-nni - on kaardimängu oskussõna.

18.

Õigekirjutuse peajuhis.

Õigekirjutus (ortograafia) teeb raskusi igal maal ja iga rahva juures. Ka eesti keele, meie emakeele õppimisel tekib selgi puhul raskusi. Et pisutki olla abiks ja toetada kõndijat, anname mõned teejuhised. Kepiks käes ja kompassiks silmade ees tahab olla lause: " Kui sõnas esineb kõrvuti kaks või rohkem erinevat kaashäälikut (konsonanti), siis ei tohi neist ükski olla kahe kordne !"

Juhis on vist väärkt, et õppida pähe !

Näiteid: ütlema, suplema, kaklema, ütlus, suplus, kaklus, võtmed, mutrid, niklist, homne (päev), poklik, lõplik, lipnik, künnik, (kuppel) - kuplid, (koppel) - koplis, linlane, lipkond, (kond pole mitte sõna, vaid liide), vaprad (vapper), nukrad (nukker), metalne, kristalne, usjas (ussi moodi), nuljas (nulli moodi), takjas, poislilik, kausjas (kausi moodi), paslik (sobiv), osavõtlik, tallinlane, körs (kõrre), vars (varre), pars (parre), hirs, (hirre), börs, (börsi), kaslane (kassi tõugu, näit. tiiger, lõvi, ilves - rootsikeelne kattdjur), korsten, karsklane jt.

Asi oleks päris kena, kui poleks "eksitajaid". Aga harva on head ilma halvata, igal roosil on oma okas. Ja "okkaks" on erandid - ning õige mitu.

Uhte neist juba tunneme, nimelt liide -gi, -ki.

- 1) liite -gi, -ki ees: lillgi, linngi, tammgi, usski, narrgi, sahhki, seffki, žiraffki, afisski jt.
- 2). liitsõnades: lillkapsas, risttee, poissmees, purskaev, musttuhat, pussnuga, kurttumm, vilttuhvel, pappkarb, papptöö, plekktoos, püttsepp, plekksepp, pottsepp, hulljulge, hallpea, allveelaev, nokkloom, vörkkiik, keskkool, vaskkate, pikkpoiss, keskkiht, allpool, kristallklaas, rulltool jt.;
- 3). s (täht) l,m,n,r järel (tugev aste), näiteks: marssima (tugev aste) - marsib (nörk aste), purssima (pursib), valss (valsi), rels (rel si), pulss (pulsi), marss (marsi), hülss (hülsi), kirss (kirsi), värss (värsi), kärss (kärsa), märss (heinavörk) - märki, bilanss, balanss, avanss (avansi), seanss, nüanss, romanss, kurss (kurssi), sanss (sansi), simss (ahju karniis) - simsi, samss (teat. liiki nahk) jt.;
- 4) Kui sõna lõpeb sama tähega, millega algab liide:
õhkond, madalrõhkond, kõrgerõhkond, keskkond, (miljöö), modernne salkkond jt. (peamiselt - kond lõpp).

Märkus! Sõnades vars (varre), kõrs (kõrre), kirs (õhuke jäakkord veel -kirre), pars (parre), õrs (õrre), hirs (latt - hirre), börs (börsi), kärssima (taluma), vörsuma, tursunud jt. hääldeb r pikalt, mitte s, seepärast ei kirjutata siin s-i kahekordsest (nagu näiteis punkt 3 all).

Kulla pai! Siin on eesti keele õigekirjutuse õnn ja rõõm. Kui seda juhist ühes 4 (loe : nelja) erandiga juba oskaad, siis oled jõudnud väga kaugemale. On aga vastus eitav, siis harjutame ja drillime, muidu meistriks ei saa.

Harjutus nr. 3.. Kirjuta kriipsu asemele s või ss !

'Hõõusel on var- aga kirvel on var-s. Märkis on heinad. Sõdurid hakkasid mar-ima mar-itaktis. Pul-i tuntakse pul-ilöögist. Kir-ipuu otsas kasvab palju kir-e. Val-i tantsitakse 3/4 taktis, mis ongi val-itakt. Filmil on kaks sean-i, läksime teisele sean-ile. Seal on kär-, käraga tuustib siga maad. Bör-on rahakur-i määraja, bör-il määratatakse rahakur-. Rukkil on kõr-, ahjul on sim-. Kärbes lendas ahju sim-ile. Palga arvel saab avan-i. Lauldi roman-i. Värvivarjundit nimetatakse nüan-iks. Ajab heinu mär-i. Mar- on planeet, ka roomlaste sõjajumal. Bilan- (eelarve) peab olema balan-is (tasakaalus). Võõrkeelt võib pur-ida vigaselt, emakeelt ei pur-ita puudulikult, vaid osatakse hästi.

Kuhjub sõnade liitmisel (vt. lähemalt punkt 2 all) liigselt samasuguseid häälkuid (tähti), on ilmekuse mõttes parem asetada sidekriips, näit. papp-purk, lükk-kelk, pakk-kast, plekk-katus, vatt-tekk, kuu-uurija, jää-ääärne, puu-uuristaja, maa-alused, kaua-aegne, üle-eilne, meie-ealine, raua-ahi jt.

Liite (sufiks) puhul pole sidekriips tarvilik, niisiis: lubikoralllane, kulllane (kullitõugu), võrdle: kullane (kuldnne), ingellok, rüütellik, humaanne, monotoonne, suverääinne, siinne, hotelllik, kukkond, kukki (isegi kukk), võrdle: kukki (mitm. os.) itaallane, portugallane, veennud (veenma), kaskki (isegi kask), kuuskki (isegi kuusk), võrdle: kuuski,kaski (mitm. os.).

Loodetavasti aitavad antud-toodud lisamärkmed kaasa kõne-aluse küsimuse lahendamisele.

Harjutus nr. 4

Märgi kriipsu asemele konsonant ühe või kahe tähega !

Purs-kaevu vas-kraanist tuleb kristal-selget vett. Pealin-laste rrietus on moder-ne. Tallin-lastest moodustati oma-e lip-kond, mille ülemaks määratigi lõp-likult lip-nik Mät-lik. Madalrõh-kond toob vihma, kõrge rõh-kond kuiva. Rät-sep- pole liitsõna ega ole tal midagi tegemist se-pa ega rä-tiga. Plek=sep- ei sobi pot-sep-aks ega luk-sep- püt-sep-aks. Pa-pitööstuses tehakse pap-karpe ja pap-kas-te. Pik-pois- ja lil-kapsas on mu lem-iktoidud. Pois-mehest kurt-um seisis ris-teel. Lük-kelgul on pik-li-ke pak-kaste. Majal on plek-katus. Vil-tuhvleis hal=päine pois-mees kiik-us vör-kiiges. Raadiol on metal-ne köla. Veetilgad särasid kristal-selt. Kanarbi-ku värv on violet-ne. Kaus-jas ja us-jas on liitega sõnad.

19.

Häälkute peenendus.

Eesti keeles on sõnu, mis teatavaais vormes (eriti nimetav kääne) langevad täiesti ühte, ei saa neid eraldada. Tekib nn. homonüüm: viis-viisi, viis-viie, voor-voori, voor-vooru, saar (meres) saar (puu), aru (heinamaa), aru (mõistus), teed (käima), teed (jooma) jt. Alles tekstis selgub erinevus, kuid mõnikord tekib isegi tekstis raskusi, ei selgu mõte.

Osa sõnades selgub erinevus seeläbi, et teatavat kaas-

häälikut (nn. hammashäälikud, vt . konsonantide tabel õppeskiri nr. 2, punkt 15) - d,l,n,r,s,t, - hääldatakse "pehmemalt", nimetatud hääliku ette tekiks nagu väike, ülelibisev i (i poeg!). Sellist nähtust nimetatakse häälikute peenenduseks (palatalisatsioon, muljeerumine).

Võrdle hääldamist:

jutt - juti (triip, vöt)	jutt - jutu
hall - halli (värv)	hall - halla (öökülm)
kann - kanni (mänguasi; lill)	kann - kannu
<u>kass</u> - kassi	kas ? (küsimus)
<u>kurk</u> - kurgi	kurk - kurgu
<u>mulk</u> - mulgi	mulk - mulgu (avaus)
<u>palk</u> - palgi	palk - palga
<u>sulg</u> - sule	sulg - sulu
<u>tall</u> - talli	tall - talle
<u>padi</u> - padja - patja	sõda, sada
<u>pood</u> - poe, - poodi	keda? mida ?
<u>kott</u> - koti - kotti	kott,- kota - kotad (jalats)

Hääldamisel kuuleme (märkame) kohe, et esimese gruvi sõnad erinevad teisest grupist. Teatud häälikud (tähed) - d,l,n, r,s,t, - on peenendatud, kuid kirjas seda kahjuks ei märgita. Teaduslikus tekstis märgitakse peenendust ' abil, näit. palk, kurk, valmis,, kallis, asju, tantsib, kott, padi, laad'jne.

Märkus! Peenendus on tingitud järgmise silbi i-st (vana algsoomeline nähtus). See ilmneb sageli osastavas käändes (kurki, kotti, palki, sulgi), mis vastab umbes algsoome nimetavale käändele, kus aga lõppvokaal kadunud (kurk, kott, palk, sulg), millest oli juttu ka esimeses õppeskirjas.

20.

Silbitamine.

Silp, mis koosneb kas ühest või mitmest häälikust, on sõna osa, mis algab uue hingamistõukega. Silbis peab tingimata olema kas vokaal või diftong, sest konsonant (konsonandid) ei moodusta eesti keeles silpi (mõni üksik hüüjatus : tss! tsst! ptrr! välja arvatud).

Mõnes keeles (näit. tšehhi) on päris harilik - silp ilma vokaalita, kus vokaali aset täidab nn. sonant (heliline

konsonant) näit. vlk (hunt), trg (turg), grk (kurk-u), prst (sõrm) jt.

Silbitamisel on vaja panna tähele järgmisi juhiseid:

- 1) diftongi ei tohi poolitada: seab, tean, loed, meie, kaua, teie, söed, lauad, käime, võime jne. (mitte se-ab, te-an, lo-ed, me-ie, ka-ua jne.) ;
- 2) vokaalide(diftongide) vahelolev konsonant kuulub järgmisse silpi: ju-ma-la-ga, kõ-ne-le-ma, i-ni-me-sed, ha-be-me-ga, i-sa, õ-de, e-ma, o-nu, tädi, sõ-sar, veli, o-ma-dus jne.;
- 3) Konsonantühendist kuulub järgmisse silpi ainult viimane konsonant (kõik teised jäävad eelmissee silpi): lap-sed, suh-kur, uk-sed, met-sad, var-gad, kat-ki, vaik-ne; umb-ne, usk-lik, suhk-ru, mõist-lik, kart-lik, tant-sib, ank-rud, kars-kus, selt-sid, künk-lik; korst-nad, kars-la-ne, vilks-ti, prants-ti, vints-ke, mürts-ti, kunst-lik, körts-mik, abst-rakt-ne, suba-tan-tiiv jt.

Pikk (ülipikk) konsonant poolitub nagu konsonantühend (= kaks või rohkem erinevat konsonanti): lil-led, sin-na, tam-mi, sum-ma, nar-rib, keh-ha, maj-ja, kiv-vi, ſef-fi, afis-ſi jne.

- 4) Liitsõnus silbitame liitosi eraldi: maa-il-mas, va-na-i-sa, e-lu-i-ga, raua-ä-ri, kau-a-aeg-ne, sõ-na-raa-mat, a-ja-le-hed, söögi-tu-ba, hai, ge-ma-ja jne.

5) Võõrsõnade silbistamisel kehtivad (üldiselt) samad juhised: sep-tem-ber, di-rek-tor, im-per-fekt, ab-so-lut-ne, o-po-sit-sioon, dis-ku-tee-ri-ma, konk-reet-ne, ins-pek-tor, kons-taa-bel, ar-hi-tek-tuur jt.

Pane siiski tähele! Sõnu: geo-graafia, hipo-droom, foto-graaf, aero-plaan, velo-droom, tele-gramm, orto-graafia, mono-plaan, aero-droom, pro-gramm jne. on soovitav (parem) silbitada kui liitsõnu (seda need tegelikult ongi), kuid neid võib (pole aga soovitav) silbitada ka nagu eestikeelseidki sõnu: geog-raa-fi-a, ae-rod-room, ae-rop-laan, fo-tog-raaf, te-leg-ramm jne., mis aga vähemsoovitav, juba silmalegi imelik vaadata.

Sõnade poolitamisel pandagu tähele järgmist:

- 1) ühetähelist silpi ei tohi jäätta üksi rea lõppu ega kanda ka üle järgmisele reale: a-ga, i-sa, e-ma, o-nu, õ-de, mei-e, kau-a tei-e õi-e, vii-a, tuu-a müü-a jne, selliseid sõnu ei saa üldse poolitada!
- 2). ühetäheline silp sõna keskel tuleb poolitamisel liita alati eelmise silbiga: laua-le, teie-ni, meie-ga, põua-ne, teie-tab, heie-tas (ketras), käiama, aietab, laiu-tas jne.

Hea kursuslane! Olgu siia vahepalaks muistse eesti teoorja ohkamine: " Siin meid vaeseid vaevatakse, pisukesi piinatakse." (Rahvalaul)

Harjutus nr. 5.

Silbitada järgmised sõnad!

Naeratama, värske, deklameerima, dikteerima, koosolekule, protokollia, elulugu, meheiga, hoiatama, poeetiline, leiutaja, magamistuba, reheahi, keedupotid, tunniplaanid, materiaalne, substantiiv, biograafia, milligramm, grammonfon, kraenööbid, perspektiiv, praeliha, poem, ideaal, ojja, kavva, lihha, ſeffi, afissi, võileivad, esteetiline, instrument, neiule, pianiino, piaano, duett, praksutama, diagramm, degradeerima, usklikud, hektogramm, diktofoon, psuhhiaatria, programm, mahhinatsioonid, raamatukogu, konstrukteerima, kauaaegne, meieealine, ministeerium, maailmavaade, auditoorium, mikrofoon, detsember, konkreetne, lauasahtel, saianaine, õiekene, oiates, kummardus, lipukiri, õnnistama, korrutama, žirafid, afisid, universiteet, konservatoorium, biblioteek, distsipliin,

Harjutus nr. 6.

Poolita järgmised sõnad !

Aiaäri, käiakast, laiutab, emaisa, õemees, isaema, minia, laialli, peaaegu, ajajärk, jõumehed, onupojad, äiapapa, liuelda, praeahi, kuuekrae, sealaudas, saelauaga, söeahi, lauarahvas, köievabrik, õiekuu, Maiekene, Kaiele, viiekordne, ühekülgne, kuuekandiline, õepojad, õuekoerad, riiulid, maaalused, kuuururijad, jäääärne, viuliga, süüa, käia, ideaalne, mateeria, poemid, poeetika, materiaalsed.

21.

R õ h k

Sõna(de)s esinevaid silpe võib häälдdada mitmesuguse tugevusega: täiesti rõhutamata, nõrgalt või eriti tugevasti rõhutatult. Sellist silpide häälдdamistugevust nimetamegi rõhuks (aktsent).

Eestikeelseis sõnus on rõhk esimesel silbil, seda nimetame sõna pearõhuks. Lauses: meie pere lapsed läksid täna korvidega metsa marjule - on kõikidel sõnadel pearõhk esimesel silbil, kuid pikemais sõnus (3 ja enam silpi) võib kõnelda ka kõrvalrõhust, mis tavaliselt ongi 3. silbil: vaimulikud, kirjutatud, lugemine, õpilased, kasvandikud, habemikud, jt.

Mõnede liidete (-minn, -lane, -line jt. puhul peamiselt 5-silbised sõnad) asub nn. kaasrõhk 4. silbil; kirjutamine, tegelemine, kirikuline, parajuslane, vähemuslane jt.

Mõnes hüüatuses ja ka üksikuis liitsõnus esineb pearõhk erandlikult kaugemal esimesest silbist: tohoh, nonoh, ahoi, ükskõik, maailm, kesteab, võibolla, mistahes, kestahes, kustahes, karsumdi, karplauhti, niisamuti, aitäh, seesama, jt.

Võõrsõnus on pearõhk sageli järgsilpidel: idée, ideaal, materiaalne, konservatiivne, metoodid, minister, sümbool, missioon, patarei, poliitika, kolonii, formeerima, fotograaf, ministeerium, poeet, diktaat, laboratoorium jt.

Mõnes juba kodunema hakanud võõrsõnas võib pearõhu tuua eestipärasel esimesele silbile: meetod, tapet, pagas, mastap, rekord, sümbol, sekund, diftong jt. Sel juhul aga muutub kohe käändtüüp : käänduvad nagu sadam: meetodit tapetit, pagasit, rekordit, mastapit, sümbolit, diftongit jne.

Kuid neid võib häälдdada ka võõrapärasel : metood, tapeet bagaaz, rekord, sümbol, diftong jne. Sel puhul aga käänduksid eelnimet. sõnad kui jalг: (seda) metoodi, tapeeti, diftongi, sümbooli rekordi, bagaaži, sekundi, mastaapi, jt.

Nii näeme, et rõhust oleneb ka käändtüüp.

Sõnadest moodustame lause(id). Ka lauses võib teatud sõna rohkem rõhutada, esile tõsta. Sel juhul on tegemist lauserõhuga.

Lauses võime rõhutada ükskõik millist sõna (lauseliiget). Võtame näit. lause: vend ostis endale eile linnast ilusa raamatu. Siin võime rõhutada järjekorras kõiki sõnu: vend ostis endale ..., vend ostis endale ..., vend ostis endale ... jne, olenedes sellest, millist sõna just tahetakse eriti eõhutada, esile tõsta.

Lauserõhku võib nimetada ka mõtterõhuks, sest sellega saab esile tuua erinevaid mõttevarjundeid, anda teatavale sõnale enam kaalu, luua teatavat vaheldust ja mitmekesisust.

Lauserõhul on ka muid praktilisi rakendusviise. Nii näit. tarvitame lauserõhulises asendis pikemaid vorme: mina, sina, tema, meie, teie, nemad, temal, minul, sinul, sellel, millel, millal, nendel jne, kuid lauserõhutus asendis tarvitame lühemaid vorme: mina tulin, mitte sina, ka tema jäi tulemata, kuid: ma tulin alles siis, kui ta oli juba läinud.

K o n t r o l l t ö ö nr. 3

1) Kirjuta kriipsu asemele kas h või hh, a või ä !

Tööd j-tkub siin kõigile. Kuumus ajab j-nutama. Ära j-burda, j-nda ega j-ntle, vaid j-tka oma tööd! Mul puudub j-ks, s.t. ma ei j-ksa. J-gasin j-gatava mitmesse j-kku. Kella käivitab me-anism. Suh-kruhaiged tarvitavad sa-ariini. Aitä-, sa-, tše-, ar-iiv, ma-inatsioon (võte). Te-nik ja me-aanik on oskustöölised. Almana-is ilmus ülevaade teatavast epo-ist. Psü-oloogia tegeleb psüü-iliste nähtustega. Jooksval lindil töötamine on me-aaniline. Malemängu ehk sa-i kodumaa on arvatavasti Pärsia. Ar-eoloog, ar-itekt ja ar-ivaar on kõik eriteadlased. Kes j-ksab, see j-tkaku, minu j-ks on otsas. J-gunema, j-nunema, j-ndama ja j-gelema on pöördsõnad. Melan-oolik on melan-oolne, s.t. kurb. Hingeravi nimetatakse ka psü-iaatriaks, hingearsti-psü-iaatriks .

2) Kirjuta kriipsu asemele kas s või ss !

Rahakur-i ja väärtpaberite hind määratatakse bõrsil. Rukkil on kõr-, heintel on mär- , luual on var-, hobusel isegi vahest kaks var-a. Mar-ivad sõdurid mar-ivad mar-itaktis. Kir-dest saab head kir-imahla. Tõr- on veenõu, õr- on kanadel magamiseks. Haige pul- töötab korratult, pul-ileidmine pole kerge. Luules esineb vär-imõõt. Vär- on luuletuse rida, aga vär- tähendab ka looma, näit. härjavär- . Raamatupidaja koostab äri bilan-i. Balan- on tasakaal. Filmil oli mitu sean-i, kuid olin esimesel sean-il. Akvarell on müansirikas. Roman-võib olla sõnades (laul), aga ka ainult helides. Rahutu inimene ei kär-i oodata. Võõrkeelt pur-itakse halvasti.

3) Kirjuta kriipsu asemele täht ühe- või kahekordsest!

Nuk-rad naised nut-sid här-dasti vap-rate sõdurite kal-mudel. Muna on pik-lik ehk ovaalne. Metal-ne kõla ei meeldi. Pas-toril on val-mis hom-se päeva jutlus. Küm-nes on järgarv, küm-e on põhiarv. Kel-der asub al-pool maa-pin-da Lambil on kup-el, hobuseil on kop-el, mitmuses kup-lid ja kop-lid. Lip-kond, kesk-on, õh-kond ja sal-kond on liitega sõnad, kuid hul-julge, mus-tuhat, al-kiri, pois-meess

ja kur-tum- on liitsõnad. Pik-li-kud pap-kastid toimetati lõp-li-kult al-veelaeva kes-kohta. Violet-ne on sama mis li-la. Al-ikast tuleb kristal-selget vett. Lin-a elani-kud on lin-lased. Eineks oli lil-kapsas ja pik-pois-. Hal-päine rauk is-tus mure-li-kult ristteel. Mustuhat vap-rat võit-lejat tormas võit-lu-se. Lin-laste lip-kon-a juhtimine usaldati lip-nik- Rat-ale. Tak-used käterät-ikud top-iti ka kappi.

- 4) Millest on tingitud häälkute peenendus ? mis kasu see toob?
 - 5) Kuidas silbitub vokaalidevaheline konsonantühend ? Too mõni näide !
 - 6) Mida tuleb eriti silmas pidada sõnade poolitamisel ? Too mõni näide !
 - 7) Milline ülesanne on lauserõhul ? Too mõni selgitav näide !
- - - - -